

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально – науковий інститут економіки та управління
Факультет менеджменту

Кафедра управління виробництвом
та інноваційною діяльністю підприємств

АГРОБІЗНЕС ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

Методичні рекомендації

до самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр»
напряму 6.030601 «Менеджмент» (спеціальність 073 «Менеджмент»)
заочної форми навчання

МИКОЛАЇВ

2016

УДК 005:338.432:631.115

ББК 65.32

A26

Друкується за рішенням науково-методичної комісії факультету менеджменту Миколаївського національного аграрного університету, протокол № 9 від 24. 05. 2016 р.

Укладачі:

М.І. Кареба – канд. екон. наук, доц. кафедри управління виробництвом та інноваційної діяльності підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

Рецензенти:

Огієнко А.В. – канд. екон. наук, доцент кафедри менеджменту ЗЕД Миколаївський національний університет ім.В.О.Сухомлинського

Мельник І.О. – канд. екон. наук, доцент кафедри економіки підприємств, Миколаївський національний аграрний університет

© Миколаївський національний аграрний університет, 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Програмний матеріал вивчення дисципліни.....	6
2. Тестові завдання з дисципліни «Агробізнес та підприємництво»....	9
3. Теоретичні питання для самостійного вивчення дисципліни «Агробізнес та підприємництво».....	31
4. Практичні та ситуаційні завдання для самостійного виконання з дисципліни «Агробізнес та підприємництво».....	35
5. Питання до підсумкового контролю знань (заліку) з дисципліни «Агробізнес та підприємництво».....	44
Список рекомендованої літератури.....	46

ВСТУП

Мета курсу: оволодіти комплексом знань і навичок у сфері підприємницької діяльності та організації і функціонування підприємств у сільськогосподарському виробництві України.

Завдання курсу: вивчити теоретичні засади ринкових відносин у підприємництві та його соціально-економічні основи, організаційно-правові форми господарської діяльності в агробізнесі, а також питання культури бізнесу, прогнозування ринкового середовища, відкриття власної справи, розроблення засновницьких документів бізнес-планів, державної реєстрації підприємницьких структур, обліку та податків, ризиків та страхування в підприємстві, визначення економічної ефективності роботи підприємств агробізнесу.

Предмет курсу: соціально-економічні аспекти підприємництва та агробізнесу, організації та функціонування малого та середнього бізнесу на селі, визначення економічної ефективності аграрних підприємницьких структур.

У результаті вивчення курсу **студент повинен:**

- ✓ знати сутність та основне призначення підприємництва та агробізнесу;
- ✓ визначити перспективні види бізнесової діяльності;
- ✓ знати організаційно-правові форми господарювання;
- ✓ аналізувати особистісні якості підприємця, культуру бізнесу та необхідні умови для успіху в бізнесі;
- ✓ вміти розробляти засновницькі документи, бізнес-план і відкривати власну справу в агробізнесі;
- ✓ володіти методами вивчення та прогнозування ринкового середовища для і визначати найбільш раціональні форми організації бізнесу;
- ✓ вміти розробляти договори на оренду землі і майна, з реалізації продукції (послуг) та ресурсного забезпечення;
- ✓ вміти визначати розмір орендної плати, економічну ефективність роботи підприємницьких структур;
- ✓ аналізувати можливі ризики в бізнесі та шляхи їх зменшення.

Міждисциплінарні зв'язки. Поглиблюються та конкретизуються знання, набуті студентами у процесі вивчення таких теоретичних та практичних дисциплін, як "Фінанси", "Маркетинг", "Економіка АПК", "Менеджмент", "Фінансовий облік", "Прогнозування та макроекономічне планування", "Статистика" "Технологія переробки і зберігання сільськогосподарської продукції".

1. Програмний матеріал вивчення дисципліни «Управління якістю»

Зміст дисципліни розкривається в наступних темах:

Тема 1. Сутність теоретичних аспектів ринкових відносин як основи підприємництва

Сутність ринкових механізмів, координація економічного вибору. Розкриття закону попиту та пропозиції та їх чинники які впливають на зміни. Вивчення стану ринкової рівноваги і типи ринкових структур. З'ясування різниці між монополією та монополістичної конкуренції. Розгляд банківської системи України. Процес укладання на товарних біржах. Визначення прибутку і його основні функції.

Тема 2. Соціально-економічні основи підприємництва та агробізнесу

Змінення поглядів економістів щодо поняття «підприємство». Сутність підприємництва в його сучасному розумінні. Характеристика основних функцій та завдань підприємництва, визначення бізнесу і його ознаки та стратегія і тактика бізнесу. Розкрийте зміст приватної власності як економічної основи бізнесу. Вивчення змісту підприємницького, споживчого, трудового та державного бізнесу. Розкриття питання свободи підприємницької діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема 3. Основи аспекти розвитку підприємництва на селі

Характеристика приватної, державної та комунальної власності. Місце приватної власності у виробництві сільськогосподарської продукції. Розкриття вимог до подальшої трансформації сільськогосподарських підприємств. Перспективні форми сучасних сільськогосподарських підприємств. Організаційно-економічні чинники підвищення ефективності функціонування агроформувань, створених на принципах поєднання власності та колективної організації праці. Чинники спеціалізації та оптимального об'єднання галузей у посиленні підприємницької діяльності агроформувань. Принципи кооперації та інтеграції які використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами. Розкриття організаційних та правових аспектів відносин орендарів і орендодавців та чинник посилення підприємницької діяльності сільськогосподарських підприємств і фермерів.

Тема 4. Функціонування бізнесу на селі та організаційно-правові форми господарської діяльності в агробізнесі

Сутність ознак які розрізняють організаційно-правові форми підприємництва. Характеристика правових, фінансово-економічних та організаційно-управлінських ознак підприємництва. Умови успіху в малому бізнесі. Переваги та недоліки малих форм господарювання та можливості малого бізнесу. Вивчення ролі власника і менеджера у системі малих форм господарювання. Характеристика ознак які притаманні людям, що вирішили зайнятися малим бізнесом

Тема 5. Особисті якості підприємця та культура бізнесу

Особливості при здійсненні вибору і плануванню кар'єри в бізнесі. Характеристика критерій які визначають особисті якості й здібності підприємця. Основні етичні критерії в бізнесі та основні вимоги до культури в підприємництві.

Тема 6. Вивчення і прогнозування ринкового середовища в агропромисловій сфері та страхування ризиків в підприємстві

Розкриття сутності ринкового середовища в агропромисловій сфері. Характеристика показників для аналізу чинників ринкового середовища. Сутність п'яти конкурентних сил, що визначають стан конкуренції на певному ринку відповідно до досліджень М. Портера. Показники конкурентоспроможності підприємства. Етапи та інструментарій діагностики стану підприємства у конкурентному (ринковому) середовищі. Значення невизначеності під час здійснення підприємницької діяльності. Основні чинники невизначеності і ризику, її зв'язок із ризиком. Характеристика змісту ризиків у підприємницькій діяльності. Класифікація ризиків. Поняття зони ризику і коефіцієнта ризику. Характеристика зон ризику. Ідентифікація зон ризику в діяльності підприємства. Основні положення методу оцінки фінансової стійкості. Умови його застосування. Сутність страхування ризику. Механізми зниження ризику. Розподілення й об'єднання ризику як методи його зниження.

Тема 7. Відкриття власної справи на селі

Основні чинники мотивації до підприємництва. Основні етапи розвитку підприємницької діяльності. Розкриття змісту установчих документів суб'єктів підприємництва. Порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва. Особливості державної реєстрації фізичної особи — підприємця. Особливості державної реєстрації юридичної особи — підприємця. Порядок формування статутного фонду суб'єктів підприємництва. Ліцензування підприємницької діяльності.

Тема 8. Бізнес-планування в підприємстві

Основна сутність та призначення бізнес-плану. Функції і мета бізнес-плану. Основні завдання бізнес-плану. Бізнес-аналіз та які його складові. Необхідність проведення фінансового аналізу та його зміст. Характеристика інформаційної бази під час бізнес-планування. Основні розділи які містить бізнес-план та їх основний зміст. Вимоги до складання бізнес-плану. Зміст та методику складання фінансового плану. Основні помилки та недоліки під час складання бізнес-планів.

Тема 9. Податкова та кредитна системи у аграрній сфері

Податки та як їх класифікація. Платники податку на додану вартість. Види пільг застосовують під час оподаткування ПДВ. Порядок обчислення акцизного збору і класифікація мита. Характеристика суб'єктів та об'єктів щодо оплати за землю. Ставки єдиного податку для підприємств. Мета запровадження податку з власників

транспортних засобів та об'єкти його оподаткування. Ставки податку на доходи фізичних осіб.

Тема 10. Особливості обліку і звітності підприємницької діяльності в аграрній сфері

Здійснення організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Мета і завдання фінансового управлінського і податкового обліку. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку, їх значення і застосування. Форми фінансової звітності, порядок їх заповнення і терміни подання. Склад і порядок складання фінансової звітності для суб'єктів малого підприємництва. Принципи бухгалтерського обліку та їх характеристика. Форми бухгалтерського обліку застосовують суб'єкти малого бізнесу. Суть і застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності для фізичних осіб — суб'єктів малого підприємництва. Використання спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності юридичними особами — суб'єктами малого підприємництва. Фіксований, єдиний і фіксований сільськогосподарський податки, випадки їх застосування і механізм справляння. Сутність, завдання і значення аудиторської діяльності. Інвентаризація як метод контролю підприємницької діяльності, завдання і порядок проведення її.

Тема 11. Розвиток взаємовідносин підприємницьких структур агробізнесу

Система матеріально-технічного забезпечення та її функціонування в Україні. Принципи формування ринку засобів виробництва для сільського господарства. Основні форми матеріально-технічного забезпечення АПК в ринкових умовах. Лізинг його види та роль у технічному переоснащенні сільського господарства. Характеристика системи виробничого обслуговування сільськогосподарських підприємств.

Тема 12. Економічна ефективність агробізнесу та його оцінювання

Основний зміст критерій ефективності та особливості його вимог щодо агробізнесу. Показники які характеризують економічний ефект малого, середнього і великого бізнесу на селі. Особливості оцінювання економічного ефекту від агробізнесу за різними підходами суб'єктів аналізу. Показники які характеризують економічну ефективність використання ресурсів у агробізнесі. Характеристика показників економічної ефективності на селі, що використовують для оцінювання інвестиційних проектів. Поняття фінансового стану підприємства, його складові та методичні підходи до оцінювання. Основні показники оцінювання рентабельності. Використання результатів оцінки фінансового стану підприємства.

2. Тестові завдання з дисципліни «Агробізнес та підприємництво»

1. "Підприємництво" і "бізнес" - це:

- а) тотожні за змістом і суттю поняття;
- б) "бізнес" - поняття дещо ширше від підприємництва;
- в) "підприємництво" — поняття дещо ширше від "бізнесу";
- г) в західних країнах — "бізнес", в Україні - "підприємництво";
- д) ці поняття є протилежними за змістом.

2. "Продуктовий ланцюг" — це:

- а) сукупність підприємств, що виробляють подібну продукцію;
- б) сукупність досліджень просування продукту на ринку;
- в) грошові та матеріальні потоки, пов'язані із дистрибуцією продукту;
- г) сукупність підприємств, які технологічно пов'язані виробництвом кінцевого продукту.

3. SWOT – аналіз — це вид економічного аналізу який, має на меті дослідити:

- а) економічну ефективність виробничої та комерційної діяльності підприємства;
- б) вплив частки на ринку та інтенсивності розвитку підприємництва на його ринкову стратегію,
- в) комплексний аналіз оцінки наявних "ресурсів та виявлення резервів підвищення ефективності їх використання;
- г) "сильні" та "слабкі" сторони підприємства, його можливості та загрози,
- д) "сильні" та "слабкі" сторони підприємства і вплив частки на ринку та інтенсивності розвитку на його ринкову орієнтацію.

4. Агробізнес — це:

- а) підприємництво у сільській місцевості;
- б) підприємництво у сільському господарстві;
- в) підприємництво у сфері аграрного ринку;
- г) підприємництво у сфері торгівлі аграрними продуктами.

5. Адаптація – це:

- а) пристосування до реальних умов
- б) процес відтворення виробництва
- в) процес банкрутства

6. Акціонерні товариства — це:

- а) господарські товариства;
- б) асоціативні товариства;
- в) приватні підприємства;
- г) приватизовані підприємства;
- д) корпоратизовані підприємств.

7. Антикризові заходи, які мають на меті покриття (повністю або частково) втрат від ризиків називають:

- а) превентивними
- б) обмежувальними
- в) компенсаційними

8. Базові стратегії розвитку підприємства

- а) виживання, стійкий урівноважений розвиток, активний ріст

- б) пережити тяжкий період, одержання прибутку
- в) задоволення економічних інтересів засновників, максимізація доходу, кінцевої вартості фірми

9. Бартер – це:

- а) операція з обміну певної кількості одного товару на певну кількість іншого тієї ж якості;
- б) угода з обміну певної кількості одного товару на еквівалентну за вартістю кількість іншого;
- в) операція з зустрічної поставки товару.

10. Безпека підприємництва:

- а) є складовою економічної безпеки держави, однією з умов суттєвого зменшення ризиків і загроз
- б) комплекс організаційних, правових, економічних і інших заходів, спрямованих на усунення потенційних загроз
- в) це система стійкого розвитку суб'єктів підприємництва та забезпечення особистої безпеки працівників

11. Бізнес, який існує заради отримання прибутку, реалізується через виробництво і продаж продукції (виконання робіт, надання послуг) називають:

- а) Споживчим бізнесом
- б) трудовим бізнесом
- в) підприємницьким бізнесом

12. Бізнес-план складається:

- а) на спеціальних бланках,
- б) на спеціальних бланках за методикою, встановленою Кабінетом Міністрів;
- в) в довільній формі за методикою, розробленою Міністерством економіки,
- г) в довільній формі

13. В умовах ринкової економіки базовими завданнями держави є:

- а) створення правової системи
- б) антимонопольна діяльність
- в) перерозподіл прибутків підприємців
- г) забезпечення конкуренції
- д) стимулювання зовнішньоекономічних відносин

14. В якому товаристві учасники несуть солідарну відповідальність по зобов'язанням підприємства:

- а) Товариство з обмеженою відповідальністю
- б) Товариство з додатковою відповідальністю
- в) Повне товариство

15. Венчурна фірма це:

- а) державна фірма, яка займається розробкою перспективних проектів, при цьому такий вид діяльності не є основним
- б) комерційна науково – технічна фірма, яка займається розробкою і впровадженням нових та новітніших технологій і продукції з невизначеним раніше доходом
- в) приватна або державна фірма, яка розробляє і впроваджує проекти реконструкції підприємств на замовлення органів державної влади

16. Венчурний бізнес зародився і одержав широкий розвиток:

- а) в Великій Британії
- б) в Сингапурі і Південній Кореї
- в) в Сполучених Штатах Америки

17. Вибір типу приватного підприємства залежить від:

- а) способу процедури прийняття управлінських рішень
- б) кількості працюючих і площі, що займає підприємство
- в) структури управління та кількості підрозділів

18. Види організаційно-правових форм в підприємстві:

- а) приватні
- б) групові
- в) кооперативи
- г) господарські товариства

19. Визначення поняття ризик

а) Ризик – це загроза втрати підприємством частини своїх ресурсів, недоотримання доходів або появи додаткових витрат унаслідок здійснення конкретних видів підприємництва

б) Ризик - це специфіка й особливість ринкових і регулюючих механізмів, у тому числі певної свободи дій суб'єктів ринку

в) Ризик – це можливість або загроза відхилення результатів конкретних рішень або дій від очікуваних, пов'язаних як з втратами, так і з додатковими придбаннями.

20. Вищим органом управління акціонерного товариства є:

- а) рада директорів;
- б) управління;
- в) збори уповноважених представників;
- г) загальні збори засновників;
- д) збори трудового колективу;
- ж) збори акціонерів.

21. Вищим органом управління повного товариства є:

- а) правління або дирекція,
- б) загальні збори уповноважених,
- в) орган, визначений статутом,
- г) органи управління не створюються.

22. Господарські товариства це:

а) підприємство створене фізичними або юридичними особами на засадах угоди зі спільною солідарної відповідальності до частки належного їм майна;

б) підприємство, що перебуває в добровільній власності членів-засновників і здійснює свою діяльність в їх інтересах переважно на безприбутковій основі;

в) підприємства, що належать трудовому колективу або іншому об'єднанню власників

23. Дерегулювання підприємницької діяльності має на меті:

а) зменшити втручання державних органів у підприємницьку діяльність, усунення правових, адміністративних, організаційних та економічних перешкод у розвитку підприємництва;

- б) посилити вплив державних органів у підприємницьку діяльність, покращення правового, адміністративного, організаційного та економічного регулювання у підприємництва;
- в) сприяти дерегулюванню внутрішнього розвитку підприємств з метою надання більшої самостійності його структурним підрозділам;
- г) створити умови для зменшення податкового тиску на підприємницькі структури

24. Державна реєстрація підприємницької діяльності здійснюється:

- а) районною державною адміністрацією за місцезнаходженням або місцем проживання даного суб'єкта підприємництва,
- б) нотаріальною конторою за місцезнаходженням або місцем проживання даного суб'єкта підприємництва,
- в) спільно районною державною адміністрацією та нотаріальною конторою за місцезнаходженням або місцем проживання даного суб'єкта підприємництва;
- г) районною державною адміністрацією у будь-якій місцевості за вибором підприємця

25. Державне регулювання підприємництва відбувається за такими напрямками:

- а) формування правової бази, створення фінансово – кредитної системи, формування конкурентного середовища
- б) законодавча і нормативна регламентація, єдина грошова, банківська, економічна система, податкова система, антимонопольні обмеження, бюджетна підтримка
- в) підготовка кадрів, інформаційне і науково – методичне забезпечення, податкова система, дотації, льготні програми

26. Джерело економічної інформації про економічний, виробничий та ринковий потенціал, забезпечення інфраструктурою певного регіону та прогноз його економічного становища та розвитку підприємництва називають:

- а) Бізнес – план
- б) Бізнес – карта
- в) Загальний план діяльності

27. Для державної реєстрації підприємства необхідно подати:

- а) Рішення власника
- б) Реєстраційну картку
- в) Підтвердження сплати реєстраційних зборів
- г) Дозвіл органів державної влади

28. Для нормального розвитку економіки важливим є:

- а) збалансований розвиток малого, середнього та великого бізнесу;
- б) розвиток малого та приватного бізнесу;
- г) розвиток стратегічних підприємств;
- д) розвиток малого та середнього бізнесу;
- є) збереження державного контролю над всіма великими підприємствами

29. Для отримання ліцензії необхідно подати:

- а) статут підприємства, письмове зобов'язання про виконання ліцензійних умов, зразки продукції із сертифікатами на них та документ про сплату ліцензійного збору;

- б) рішення районної (міської) державної адміністрації про згоду на видачу ліцензії, витяг зі статуту та документ про сплату ліцензійного збору;
- в) витяг із реєстру підприємств та документи, зазначені у пункті б);
- г) заяву встановленого зразка з додатком необхідних документів.

30. Для стимулювання підприємництва на селі необхідно:

- а) створити сприятливе підприємницьке середовище;
- б) скласти відповідні регіональні бізнес - плани;
- в) створити державні органи підтримки та стимулювання підприємництва;
- г) прийняти відповідний законодавчий акт;
- д) створити бізнес – школу з питань агробізнесу

31. До об'єктивних чинників безпосереднього впливу, які визначають ступінь ризику відносяться:

- а) законодавчі і нормативно правові акти, які регулюють господарську і підприємницьку діяльність; бюджетна, фінансово-кредитна та податкова системи;
- б) дії органів влади, дії економічних контрагентів (постачальників, споживачів, торговельних та збутових посередників; конкуренція; дії криміналітету).
- в) політична, економічна, демографічна, соціальна, екологічна ситуація та їхні зміни; стихійні лиха; міжнародні економічні зв'язки та торгівля; НТП тощо.
- г) стратегія розвитку; маркетинг; виробничі потужності; технології; кадри та мотивація їхньої діяльності; якість продукції; система управління; місце розташування тощо.

32. До основних проблем розвитку підприємництва належить:

- а) надмірна регламентованість законодавством;
- б) недостатня регламентованість законодавством
- в) відсутність опрацьованих технологій бізнесу;
- г) недосконала та нестабільна законодавча база;
- д) слабкий державний контроль.

33. До підприємницьких проектів відносяться :

- а) Організаційно-господарський план
- б) Документ орієнтації підприємства
- в) Бізнес-план
- г) Маркетинговий план
- д) Фінансовий план
- е) Госпрозрахункові завдання

34. До суб'єктивних чинників, які визначають ступінь ризику відносяться:

- а) законодавчі і нормативно правові акти, які регулюють господарську і підприємницьку діяльність; бюджетна, фінансово-кредитна та податкова системи; дії органів влади, дії економічних контрагентів (постачальників, споживачів, торговельних та збутових посередників; конкуренція; дії криміналітету).
- б) політична, економічна, демографічна, соціальна, екологічна ситуація та їхні зміни; стихійні лиха; міжнародні економічні зв'язки та торгівля; НТП тощо.
- в) стратегія розвитку; маркетинг; виробничі потужності; технології; кадри та мотивація їхньої діяльності; якість продукції; система управління; місце розташування тощо.

35. До чинників опосередкованого впливу, які визначають ступінь ризику відносяться:

- а) законодавчі і нормативно правові акти, які регулюють господарську і підприємницьку діяльність; бюджетна, фінансово-кредитна та податкова системи;
- б) дії органів влади, дії економічних контрагентів (постачальників, споживачів, торговельних та збутових посередників; конкуренція; дії криміналітету.
- в) політична, економічна, демографічна, соціальна, екологічна ситуація та їхні зміни; стихійні лиха; міжнародні економічні зв'язки та торгівля; НТП тощо.
- г) стратегія розвитку; маркетинг; виробничі потужності; технології; кадри та мотивація їхньої діяльності; якість продукції; система управління; місце розташування тощо.

36. До яких втрат можна віднести втрату матеріальних ресурсів; основних виробничих фондів; готової продукції; грошей:

- а) прями
- б) побічні
- в) узагальнені

37. До яких втрат можна віднести сукупні втрати виробничих ресурсів, обсяг недовиробленої продукції, втрати прибутку:

- а) прями
- б) побічні
- в) узагальнені

38. До якого виду підприємництва відносити діяльність :

- комерційну; - торгово-закупівельну; - торгово-посередницьку; -товарні біржі.

- а) Виробнича
- б) Комерційна
- в) Фінансова
- г) Консультативна.

39. До якого виду підприємництва відноситься :

- інноваційне; -науково-технічне; -виробництво товарів; -інформаційне.

- а) Виробнича
- б) Комерційна
- в) Фінансова
- г) Консультативна

40. До якого виду підприємництва відноситься інформаційне обслуговування, зовнішній менеджмент, санації підприємств тощо:

- а) виробниче
- б) фінансове
- в) консалтингове
- г) навчально-освітнє

41. До якого виду підприємництва належать товарно-грошові, фінансово-обмінні операції

- а) Комерційне
- б) Посередницьке
- в) Фінансове

42. До якої зони ризику можна віднести вкрай рідкісні випадки настання ризику: дуже низька ймовірність виникнення втрат певного рівня; низький рівень передбачуваності ризику; настання ризику може призвести до

банкрутства, краху або ліквідації фірми:

- а) зона допустимого ризику
- б) зона критичного ризику
- в) зона катастрофічного ризику

43. До якої моделі підприємництва відноситься бізнес, який забезпечує впровадження досягнень науки, сприяє освоєнню нових й майбутніх ринків та товарів, має високий ризик та високі прибутки:

- а) інноваційна модель
- б) венчурна модель
- в) класична модель

44. До якої моделі підприємництва відноситься: діяльність з оцінки наявних ресурсів та раціоналізації їх використання, невисокий ризик та прибутки, тривалість існування та консерватизм в управлінні:

- а) венчурна
- б) класична
- в) інноваційна

45. Добровільне договірне об'єднання підприємств, що об'єднали частини своїх матеріальних і фінансових ресурсів з метою вирішення спільних виробничих завдань, постійної господарської діяльності учасників без втручання в їхні ділові справи називають:

- а) Асоціація
- б) картель
- в) синдикат

46. Життєвий цикл продукту підприємництва характеризується такими етапами:

- а) входження на ринок; насичення ринку; поширення на ринку; спад збуту; стагнація
- б) входження на ринок; поширення на ринку; насичення ринку; стагнація; спад збуту
- в) входження на ринок; насичення ринку; поширення на ринку; спад збуту; стагнація

47. З перелічених визначень до визначення "підприємство" належить:

- а) господарський суб'єкт, функцією якого є здійснення нововведень, нових комбінацій для одержання максимального прибутку.
- б) ініціативна самостійна діяльність громадян, направлена на одержання прибутку
- в) це система економічних відносин, що виникає між суспільством в цілому та окремими його ланками в процесі відтворення

48. З перелічених до видів підприємництва відносяться :

- а) Виробниче
- б) Дрібнооптове
- в) Комерційне
- г) Серійне
- д) Фінансове
- ж) Консультативне

49. За глибиною відпрацювання бізнес – плани поділяються на

- а) макетні, деталізовані
- б) ті, що представлені у письмовому вигляді, табличний варіант
- в) ті, що представлені в усній формі, фрагментарний варіант

50. Інноваційне підприємництво це

- а) створення та економічна реалізація нововведень, створення нової, раніше не існуючої комбінації факторів виробництва
- б) створення нової техніки, яка потребує капітальних вкладень, нових ринків збуту продукції
- в) створення нових робочих місць, розробка нових технологій, обладнання, машин

51. Інструменти конкурентної боротьби є:

- а) Якість продукції
- б) Цінова політика
- в) Асортимент продукції
- г) Система після продажного сервісу

52. Класична модель підприємництва орієнтована на:

- а) класичні економічні вчення, дослідження, наукові та технологічні розробки;
- б) використання наявних ресурсів, технологій, ринків та продуктів;
- в) залучення нових ресурсів, сучасних технологічних рішень з їх класичним економічним обґрунтуванням.

53. Командитне товариство включає в себе:

- а) дійсних членів, членів-вкладників та командиторів;
- б) дійсних членів, членів-вкладників;
- в) дійсних членів, членів-вкладників та асоційованих членів

54. Конкретна пасивна стратегія підприємницьких структур:

- а) Стратегія переслідування
- б) стратегія слалому
- в) стратегія адаптації

55. Консалтинг це:

- а) надання незалежних порад і допомоги з питань управління та можливостей, рекомендацій, відповідних заходів по їх реалізації
- б) розробка науково – технічної документації для реконструкції старих та будівництва нових виробництв і промислів
- в) розробка і надання в користування за відповідну плату проектів нового будівництва і реконструкції стратегічних підприємств

56. Концерн — це:

- а) договірне об'єднання, створене з метою постійної координації господарської діяльності;
- б) договірне об'єднання, створене на основі поєднання виробничих, наукових і комерційних. інтересів, з делегуванням йому окремих повноважень,
- в) тимчасове об'єднання підприємств з метою виконання спільного проекту;
- г) об'єднання підприємств на основі повної фінансової залежності і взаємопов'язаності, при яких підприємства-у часники формально зберігають самостійність, однак фактично їх діяльність контролюється фінансовими

57. Кооператив це підприємство:

- а) створені фізичними або юридичними особами на засадах угоди зі спільною солідарної відповідальності до частки належного їм майна;
- б) що перебуває в добровільній власності членів-засновників і здійснює свою діяльність в їх інтересах переважно на безприбутковій основі;
- в) що належать трудовому колективу або іншому об'єднанню власників

58. Координацію державної політики в галузі підприємництва здійснює:

- а) Державний комітет з питань підприємництва та європейської інтеграції;
- б) Національний банк спільно із Міністерством економіки;
- в) відділ підприємництва Адміністрації Президента спільно із Комітетом з питань підприємництва Верховної ради;
- г) Державний комітет з питань регулятивної політики та розвитку підприємництва;
- д) Антимонопольний комітет та його регіональні органи.

59. Лізинг:

- а) це новий підхід до організації виробництва і його обслуговування, оновлення матеріально-технічної бази підприємства
- б) це інвестування фінансових коштів в майно на визначений термін за умови сплати лізингоотримувачем періодичних лізингових платежів
- в) це надання майна в довгострокову оренду за умови сплати платежів з обумовленою графіком періодичністю

60. Ліквідація підприємства здійснюється:

- а) арбітражним судом;
- б) ліквідаційною комісією,
- в) ліквідаційною комісією під наглядом арбітражного суду;
- г) ліквідаційною комісією під наглядом установи банку;
- д) ліквідаційною комісією або судом

61. Ліцензія — це:

- а) дозвільний документ, що видається Кабінетом Міністрів України або уповноваженим ним органом виконавчої влади, згідно з яким його власник має право на здійснення певного виду підприємницької діяльності, що вимагає такого дозволу;
- б) спеціальний дозвільний документ, що видається Антимонопольним комітетом на підтвердження права підприємства здійснювати певний вид діяльності, в певний термін та на певній території;
- в) спеціальний дозвільно-регламентний документ, що видається Кабінетом Міністрів та Податковою адміністрацією, за погодженням із Ліцензійною палатою, на підтвердження забезпечення підприємством ліцензійних умов та сплату податкових зобов'язань.

62. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності здійснюється з метою:

- а) виконання зобов'язань, що виникають з міжнародних договорів та угод,
- б) систематичного наповнення бюджету;
- в) контролю за діяльністю підприємницьких структур,
- г) захисту інтересів споживачів, охорони навколишнього середовища та

забезпечення безпеки держави і суспільства;

д) забезпечення дерегуляції та стимулювання підприємницької діяльності.

63. Мета підприємницької діяльності це:

а) напрямок, стан діяльності, предмет головного інтересу менеджменту, головний критерій вибору типу і направлення діяльності

б) пережити тяжкий період, одержання прибутку

в) задоволення економічних інтересів засновників, максимілізація доходу, кінцевої вартості

64. Метод "мозкової атаки" є способом опрацювання:

а) організаційно-економічних параметрів діяльності,

б) організаційно-економічних параметрів та прогнозних показників діяльності,

в) підприємницького наміру (ідеї);

г) підприємницького наміру (ідеї) та відповідного бізнес-плану

65. Метод зниження ризику розподіленням коштів між кількома ризиковими активами (товарами) таким чином, що підвищення ризику для одного зазвичай означає зниження ризику для іншого називають:

а) диверсифікацією

б) резервуванням

в) самострахуванням

66. Методи консультування при розробці проектів і надання незалежних порад

а) аналізу, синтезу, абстракції

б) дедукції, аналізу, синтезу

в) експертне, процесне, навчаюче

67. Місія – це...

а) зовнішня направленість підприємства

б) внутрішня направленість підприємства

в) зовнішня і внутрішня направленість підприємства

68. Місія підприємницької діяльності це:

а) стиль діяльності, предмет головного інтересу менеджменту

б) декларована і акцентована протягом визначеного часу мета по відношенню до зовнішнього оточення

в) задоволення економічних інтересів засновників, максималізація доходу, кінцевої вартості фірми

69. Моделі підприємництва бувають:

а) виробнича, комерційна, фінансова;

б) виробничо – мобілізаційна, пошуково – організаційна, систематична;

в) класична, інноваційна, венчурна, наукова;

г) інноваційна, венчурна, класична

70. На території України не може діяти підприємство такого типу:

а) Індивідуальне

б) Групове

в) Державне

г) Спільне

71. Не можуть займатись підприємництвом:

- а) державні службовці, народні депутати, службові особи органів охорони правопорядку;
- б) службові особи органів державної влади, офіцерський та керівний склад органів охорони правопорядку, народні депутати Верховної Ради;
- в) службові особи органів державної влади, офіцерський та керівний склад органів охорони правопорядку, народні депутати Верховної Ради та їх прями родичі.

72. Обов'язковими ознаками підприємництва, згідно із його офіційним визначенням є:

- а) економічно вигідна діяльність, корисна для суспільства;
- б) створення суспільне необхідних продуктів та товарів;
- в) задоволення потреб суспільства у матеріальних цінностях;
- г) ініціативна самостійна діяльність з метою отримання прибутку;
- д) забезпечення доходу підприємців та зайнятості населення.

73. Одна з форм монополій, тимчасова угода між кількома промисловими підприємствами заради спільного розміщення позик, науково-технічних розробок, комерційних операцій великого масштабу, здійснення великого проекту називається:

- а) концерн
- б) консорціум
- в) асоціація

74. Однією з основних суспільних умов існування підприємництва є:

- а) наявність вільних грошових коштів (капіталу) у населення;
- б) економічна свобода та рівні можливості всіх громадян;
- в) наявність основних та оборотних засобів;
- г) наявність відповідної урядової програми регулювання і стимулювання підприємництва.

75. Основним чинником мотивації до підприємницької діяльності є:

- а) виконання директивних вимог щодо розвитку підприємництва;
- б) створення умов для розвитку творчості кожної особистості;
- в) отримання прибутку;
- г) забезпечення людей роботою, а населення якісними та не дорогими товарами;
- д) захист вітчизняного виробника.

76. Основними суспільними функціями підприємництва є:

- а) виробничо-технологічна; економічна; соціальна.
- б) технологічна; творчо-пошукова; соціальна; інформаційна.
- в) організаційно-мобілізаційна; економіко—соціальна; стабілізаційна

77. Основними формами здійснення підприємництва є:

- а) ведення особистого підсобного господарства, робота за наймом, корпоративна діяльність, перебування на обліку у центрі зайнятості;
- б) індивідуальне (приватне) підприємництво, підприємство;
- в) індивідуальне (приватне) підприємництво, асоціація підприємців, регіональне об'єднання підприємців, підприємство, комерційна палата

78. Основні джерела підприємницьких ідей

- а) споживачі, працюючі уже фірми, рішення парламентів і урядів
- б) знайомі і друзі, періодична преса, телебачення
- в) споживачі, підприємницьке, економічне та правове середовище

79. Передача іншому суб'єкту підприємницької діяльності торгової марки, ліцензії називається:

- а) Лізинг
- б) Консалтинг
- в) Франчайз

80. Підберіть правильне значення виду бізнес – плану “аналітичний бізнес-план”

- а) зорієнтований на розрахунках і визначенні майбутніх показників, параметрів розвитку підприємства
- б) зорієнтований на одержання інвестицій, фінансової допомоги, дотацій
- в) зорієнтований на поліпшення показників господарської діяльності

81. Підберіть правильне значення виду бізнес – плану “ліквідаційний бізнес-план”

- а) зорієнтований на розрахунках і визначенні майбутніх показників, параметрів розвитку підприємства
- б) зорієнтований на одержання інвестицій, фінансової допомоги, дотацій
- в) зорієнтований на поліпшення показників господарської діяльності

82. Підберіть правильне значення виду бізнес – плану “санаційний бізнес – план”...

- а) зорієнтований на одержання інвестицій, фінансової допомоги, дотацій
- б) зорієнтований на поліпшення показників господарської діяльності
- в) зорієнтований на реструктуризацію організаційної побудови підприємства

83. Підприємець – це:

- а) менеджер підприємства;
- б) власник підприємства, який безпосередньо не бере участі в його управлінні;
- в) власник підприємства або власної справи, який здійснює управління ним

84. Підприємницька діяльність спільних підприємств регламентується:

- а) законодавством України;
- б) міжнародними угодами та конвенціями;
- в) законодавством США;
- г) законодавством країни місця розташування.

85. Підприємницька ідея — це:

- а) уявні дії та способи реалізації підприємництва;
- б) уявні дії, способи реалізації та економічне обґрунтування підприємництва;
- в) встановлений законодавством алгоритм здійснення підприємництва;
- г) основна ідея та мета діяльності об'єднання підприємницьких структур.

86. Підприємницьке підприємство – це такий тип підприємницької структури...

- а) коли рішення відносно діяльності приймаються на колективній основі
- б) коли рішення відносно діяльності приймаються в залежності від кількості присутніх на зборах засновників

в) коли рішення відносно діяльності приймається одноосібно

87. Підприємство — це:

а) спеціально виділена територія та розміщені на ній основні виробничі, фонди, признані, для виконання підприємницьких функцій,

б) зареєстрована фізична особа, що здійснює підприємництво без створення юридичної особи;

в) об'єднання юридичних або фізичних осіб, що має статус юридичної особи, з метою ведення підприємницької діяльності;

г) об'єднання з метою ведення підприємницької діяльності юридичних або фізичних осіб, що має статус юридичної особи або зареєстрована фізична особа, що здійснює підприємництво без створення юридичної особи

88. Підприємство вважається створеним:

а) з моменту державної реєстрації,

б) з моменту відкриття рахунку в банку,

в) з моменту прийняття засновниками рішення про створення;

г) з моменту видачі печатки

89. Підприємство може мати у своєму складі інші юридичні особи ?

а) так;

б) ні;

в) так, підприємство може мати їх у своєму складі, якщо ці юридичні особи є його дочірніми підприємствами;

г) так, з дозволу Антимонопольного комітету;

д) так, в окремих випадках з дозволу Держкомпідприємництва

90. Підприємство створене у спеціальних зонах (територіях) за межами України з метою уникнення або мінімізації оподаткування називається:

а) Офшорним підприємством

б) Фіктивним підприємством

в) Франчайзингом

91. Повним товариством вважається таке господарське товариство, всі учасники якого:

а) повністю зробили свої внески до статутного фонду;

б) повністю координують свою діяльність та мають спільний рахунок в банку;

в) займають спільною підприємницькою діяльністю і несуть солідарну (спільну) відповідальність за зобов'язаннями товариства всім своїм майном,

г) займаються спільною підприємницькою діяльністю і однак не несуть відповідальність за зобов'язаннями товариства своїм майном.

92. Поняття втрати в підприємницькій діяльності:

а) Це додаткові непередбачувані витрати виробництв виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами.

б) Це запланований негативний результат виробничо-господарської діяльності фірми.

в) Це непередбачувані витрати виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами

93. Поняття негативний ризик:

- а) Це ризик який призводить до втрат виробничих ресурсів
- б) Це ризик виробничих ланок, пов'язаний з виготовленням продукції виконанням робіт, наданням послуг, призначених для реалізації споживачам
- в) Це ризик характерний для товарно-грошових і торгівельно-обмінних операцій.

94. Поняття планові витрати в підприємницькій діяльності:

- а) Це додаткові непередбачувані витрати виробництв виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами.
- б) Це запланований негативний результат виробничо-господарської діяльності фірми.
- в) Це непередбачувані витрати виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами
- г) Це передбачувані витрати живої та уречевленої праці, пов'язаної з виробництвом продукції, її реалізацією або фінансовою діяльністю.

95. Поняття планові збитки в підприємницькій діяльності:

- а) Це додаткові непередбачувані витрати виробництв виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами.
- б) Це запланований негативний результат виробничо-господарської діяльності фірми.
- в) Це непередбачувані витрати виробничих ресурсів, які призводять до зниження прибутку, доходу, зростання збитків порівняно з очікуваними розмірами

96. Поняття чинник ризику:

- а) Це причини або рушійні сили, що породжують ризиковані процеси
- б) Це конкретні складові елементи чинників, що зумовлюють можливість втрат
- в) Це система запобіжних засобів щодо зменшення негативного впливу ризиків на результати діяльності підприємств і об'єднань.

97. Принципи об'єднання підприємств :

- а) Добровільність б) Комерційна залежність в) Свобода вибору організацій, форми
- г) Самокерування учасників д) Збиткові підприємства
- ж) Організації відносин на договірній основі

98. Припинення підприємницької діяльності може відбуватись шляхом:

- а) тільки ліквідації;
- б) тільки реорганізації;
- в) реорганізації та ліквідації;
- г) реорганізації, ліквідації та санації;
- д) реорганізації, ліквідації, санації або диверсифікації

99. Протидія монополізму можлива за рахунок запровадження політики:

- а) регуляційної
- б) структурної
- в) соціальної

100. Реєстрація підприємств може бути:

- а) тільки державною;

- б) державною та судовою;
- в) державною, судовою та нотаріальною;
- г) судовою, нотаріальною та самореєстрацією

101. Розвиток підприємництва на селі сприяє:

- а) багатофункціональності сільських населених пунктів;
- б) зростанню доходів сільського населення;
- в) зростанню доходів місцевих бюджетів;
- г) зростанню зайнятості населення;
- д) всі варіанти окрім в);
- є) всі варіанти окрім б);
- ї) всі відповіді.

102. Самокероване підприємство – це такий тип підприємницької структури...

- а) коли рішення відносно діяльності приймається одноосібно
- б) коли рішення відносно діяльності приймаються на колективній основі
- в) коли рішення відносно діяльності приймаються в залежності від кількості присутніх на зборах засновників

103. Самостійне підприємство, засноване єдиним засновником який і є власником цього підприємства називають:

- а) дочірнім підприємством
- б) Філією
- в) Представництвом

104. Санація це –

- а) система спеціальних заходів та прийомів поліпшення показників роботи, оздоровлення фінансового стану підприємства
- б) система заходів, яка вирішує невідповідність отриманих результатів очікуваним (плановим)
- в) ситуація викликана загрозливим наростанням неплатежів, неможливістю погашення кредитів тощо

105. Системи, які адаптуються можуть бути...

- а) реформовані і приватизовані
- б) активно і пасивно організовані
- в) однорівневі і багатоступеневі

106. Споживче товариство:

- а) це своєрідний фінансовий кооператив, який одночасно є фінансовою та громадською організацією та дуже специфічною формою (видом) господарювання, що ставить собі на мету фінансову та економічну взаємодопомогу ;
- б) самостійна демократична організація громадян, які на основі добровільного членства і взаємодопомоги за місцем проживання або роботі об'єднуються для спільного господарювання з метою поліпшення свого економічного та соціального стану;
- в) підприємство, створене на базі орендованого майна державного підприємства на підставі договору про строкове платне володіння і користування майном, необхідним орендареві для здійснення підприємницької і іншої діяльності

107. Способи створення (розробки) стратегії бізнесу

- а) стратегія лідера, стратегія переслідування
- б) планування, представлення, еволюція
- в) стратегія адаптації, стратегія ...

108. Стратегії розвитку підприємства можуть бути

- а) активні, пасивні
- б) виживання, пережити тяжкий період
- в) задоволення економічних інтересів засновників, максимізація доходу

109. Структуризація – це...

- а) виділення в складі підприємництва його внутрішніх складових та диференціація їх економічних функцій
- б) об'єднання в складі підприємства його внутрішніх складових та їх економічних функцій
- в) диференціація на першому етапі, а потім об'єднання складових частин підприємства та їх економічних функцій

110. Структурно відокремлена частина юридичної особи, яка діє поза його межами і від його імені називається:

- а) дочірнім підприємством
- б) Філією
- в) Представництвом

111. Структурно відокремлена частина юридичної особи, яка розміщена за її межами та виконує таку ж підприємницьку діяльність називають:

- а) дочірнім підприємством
- б) Філією
- в) Представництвом

112. Суб'єктами підприємництва в Україні можуть бути:

- а) дорослі громадяни, які не обмежені у правоздатності та юридичні особи;
- б) дорослі громадяни, які не обмежені у правоздатності, юридичні особи а також іноземці, які отримали відповідні дозволи у своїх Посольствах;
- в) громадяни України, які не обмежені у правоздатності або дієздатності, легалізовані іноземці та громадяни без громадянства, юридичні особи всіх форм власності, об'єднання юридичних і фізичних осіб

113. Суб'єкт підприємництва це:

- а) один із засновників підприємства;
- б) те, на що націлене підприємництво;
- в) учасник підприємницької Діяльності;
- г) службовець, який контролює підприємницьку діяльність.

114. Суб'єктами підприємництва в Україні можуть бути:

- а) дорослі громадяни, які не обмежені у правоздатності та юридичні особи що пройшли реєстрацію у Податковій адміністрації;
- б) дорослі громадяни, які не обмежені у правоздатності, юридичні особи, а також іноземці, які отримали відповідні дозволи у своїх Посольствах;
- в) громадяни України, які не обмежені у правоздатності або дієздатності, легалізовані іноземці та громадяни без громадянства, юридичні особи всіх форм власності, об'єднання юридичних і фізичних осіб.

115. Суть методу "мозкової атаки" полягає у:

- а) колективному обміну ідеями учасників групи, при якому всі думки повинні бути розглянуті а критика є недопустима;
- б) колективному обміну ідеями найбільш кваліфікованих учасників групи, при якому всі думки повинні бути розглянуті а критика є допустима лише щодо неприйнятних та абсурдних ідей;
- в) критичному обміні думками найбільш кваліфікованих і підготовлених учасників в з використанням сучасної телекомунікаційної техніки і комп'ютерів;
- г) спільній роботі найбільш кваліфікованих спеціалістів під керівництвом реального менеджера підприємства та досвідченого психолога

116. Схема продуктового ланцюга:

- а) постачання та сервіс – виробництво – заготівля та оптова торгівля – переробка – роздрібна торгівля та споживання
- б) виробництво - постачання та сервіс – заготівля та оптова торгівля – переробка – роздрібна торгівля та споживання
- в) виробництво - заготівля та оптова торгівля - постачання та сервіс - роздрібна торгівля та споживання – переробка

117. Термін "агробізнес" зародився для окреслення:

- а) нової організації сільського господарства;
- б) виділення певних видів підприємництва з метою їх державної підтримки;
- в) специфіки підприємництва на селі;
- г) місця сільського господарства у ринковій економіці.

118. Тип підприємства може бути:

- а) багатогалузеве, вузько спеціалізоване
- б) самокероване, підприємницьке підприємство
- в) багатопрофільне, структуризоване

119. Тип регулювання підприємництва

- а) державне, суспільне, інституціональне, саморегулювання
- б) державне, місцеве, регіональне
- в) на рівні району, на рівні області, на рівні держави

120. У видачі ліцензії може бути відмовлено у випадку, якщо:

- а) виявлені недостовірності у поданих документах або неможливості заявника виконувати ліцензійні умови;
- б) суб'єкт підприємництва раніш позбавлявся ліцензії;
- в) на даній території вже діють декілька підприємницьких структур подібного профілю;
- г) заявник не погодив свою заявку зі органом місцевого самоуправління

121. У сільській місцевості може здійснюватись лише:

- а) аграрне підприємництво;
- б) позааграрне підприємництво;
- в) аграрне та позааграрне підприємництво.

122. Укажіть основні складові підприємництва

- а) Продукт б) Конкуренція в) Люди г) Законодавче забезпечення

д) Фінанси ж) Стратегія з) Навколишнє середовище

123. Укажіть, які існують моделі відношення держави і суспільства до підприємництва

- а) Класична
- б) Кейнсієвська
- в) Патерналістична
- г) Бріджеса
- д) Мак-Мілланд

124. Фіксований лізинговий платіж включає:

- а) Амортизаційні відрахування, плату за користування кредитними ресурсами, комісійну винагороду, плату за додаткові послуги, податок на додану вартість
- б) Амортизаційні відрахування, плату за користування кредитними ресурсами, податок на прибуток
- в) Амортизаційні відрахування, плату за користування кредитними ресурсами, податок на додану вартість

125. Фінансовий ризик

- а) може викликатись неправильною локацією капіталів, поганим фінансовим менеджментом, за рахунок змін макроекономічних параметрів;
- б) може виникати через проектні, конструкторські, технологічні недоліки, зниження технічних, якісних параметрів або підвищення вимог до них з боку споживачів;
- в) може виникнути в результаті перевищення фактичних інвестиційних або експлуатаційних витрат над запланованим, подовження інвестиційного циклу, відхилення фактичних параметрів введених об'єктів.

126. Фінансовий ризик пов'язаний:

- а) зі здійсненням купівлі-продажу таких товарів, як гроші, валюта цінні папери.
- б) із зовнішньоекономічною діяльністю фірм
- в) зі здійсненням різних банківських операцій (кредитних, валютних, фінансових тощо), що зумовлюють відхилення фактичних результатів від очікуваних.

127. Форма злиття капіталу та створення виробничих та комерційних об'єднань підприємств на основі володіння одним підприємством правом корпоративної власності іншого:

- а) Холдинг
- б) Франчайз
- в) Консалтинг

128. Форма, в якій може здійснюватися підприємництво:

- а) Сімейне
- б) підприємство
- в) партнерство

129. Функціонально агробізнес полягає у:

- а) жорсткій конкуренції між всіма учасниками "продуктового ланцюга";
- б) співпраці та взаємодії між усіма учасниками "продуктового ланцюга";
- в) ізольованій економічно вигідній діяльності всіх учасниками "продуктового ланцюга".

130. Характеристика етапу життєвого циклу продукту, який має повільно спадаючий збут та прибуток, масового споживача, велику кількість конкурентів, різноманітний асортимент при низькій ціні продукту:

- а) насичення ринку
- б) стагнація та занепад
- в) поширення на ринку

131. Чи вірним є твердження, "що учасники товариства з додатковою відповідальністю несуть додаткову відповідальність у розмірах, пропорційних їх частці в статутному фонді"?

- а) так,
- б) ні;
- в) не знаю.

132. Чи вірним є твердження, що всі учасники командитного товариства несуть солідарну відповідальність за зобов'язання підприємства:

- а) так;
- б) ні;
- в) не знаю.

133. Чи вірним є твердження, що "об'єднання підприємницьких структур не є юридичною особою"?

- а) так;
- б) ні;
- в) не знаю.

134. Чи вірним є твердження, що "підприємництво — це систематична економічна діяльність, націлена на отримання прибутку"?

- а) так;
- б) ні;
- в) тільки в умовах розвинутої ринкової економіки.

135. Чи вірним є твердження, що "товариство з обмеженою відповідальністю - це підприємство, створене на засадах угоди юридичними особами і громадянами внаслідок об'єднання їх майна та підприємницької діяльності з метою отримання прибутку"?

- а) так;
- б) ні;
- в) не знаю.

136. Чи можуть мати власну справу, займатися підприємництвом співробітники органів охорони правопорядку

- а) так
- б) ні
- в) можуть, при певних умовах і в залежності від виду діяльності

137. Чи повинні в підприємця поєднуватись сприятливі професійні, організаційні, психологічно – вольові характеристики

- а) так
- б) ні
- в) все залежить від сприятливих умов, наявності капіталу, можливостей ефективно

вкласти свій капітал

138. Чи потрібна ліцензія для відкриття державного підприємства з пошуку та експлуатації корисних копалин?

- а) так
- б) ні
- в) в залежності від виду та місця розташування

139. Чи потрібна ліцензія приватному підприємству для виготовлення і реалізації медичних препаратів?

- а) так
- б) ні
- в) в залежності від розміру підприємства та його підпорядкування

140. Чи правильним є твердження, що підприємництво є обов'язковою ознакою ринкової економіки ?

- а) так;
- б) ні;
- в) частково;
- г) підприємництво є ознакою рівня життя населення.

141. Чинник, який не впливає на результативність аграрного підприємництва:

- а) Технологічний
- б) Соціальний
- в) Технічний
- д) Фізіологічний
- г) Екологічний

142. Шляхи отримання земельних ділянок для ведення селянського (фермерського) господарства:

- а) виділення земельної ділянки із земель запасу;
- б) купівля земельної ділянки у власника земельного паю;
- в) виділення своєї частки в аграрному підприємстві
- г) отримання землі в оренду

143. Що не відноситься до організаційно-правових відносин державних та інших органів із суб'єктами підприємництва:

- а) Податкова та фінансова політика
- б) ліцензії, концесії, лізинг, соціальні, екологічні та інші норми та нормативи
- в) науково-технічні, економічні, соціальні програми,
- г) договори на виконання робіт і поставок для державних потреб
- д) національні, культурно-масові, спортивно-оздоровчі заходи

144. Як називається документ що розкриває сильні, слабкі сторони, можливості і загрози підприємству:

- а) SWOT – аналіз
- б) Бізнес – план
- в) Резюме

145. Яка модель державного регулювання передбачає поєднання економічного лібералізму та активної господарської діяльності держави, її втручання в макроекономічне регулювання

- а) класична модель
- б) патерналістська модуль
- в) кейнсіанська модель

146. Яка, з названих тверджень, характеризує класичну модель відношення держави і суспільства до підприємництва

- а) ринкове середовище, конкуренція саморегулюють усі економічні явища
- б) ринкові механізми саморегуляції потрібно доповнювати певним державним регулюванням
- в) держава виступає в якості самого досвідченого, найкращого управління

147. Яке визначення активної адаптації?

- а) система змінює свою поведінку, щоб активно діяти в середовищі, що змінюється
- б) система сама змінює середовище для того, щоб її поведінка відтепер і в майбутньому була більш ефективною
- в) система не змінює свою поведінку і не змінює середовище

148. Яке визначення пасивної адаптації?

- а) система змінює свою поведінку, щоб активно діяти в середовищі, що змінюється
- б) система сама змінює середовище для того, щоб її поведінка відтепер і в майбутньому була більш ефективною
- в) система не змінює свою поведінку і не змінює середовище

149. Яке з названих тверджень, характеризують патерналістичну модель відношення держави і суспільства до підприємництва

- а) ринкове середовище, конкуренція саморегулюють усі економічні явища
- б) ринкові механізми саморегуляції потрібно доповнювати певним державним регулюванням
- в) держава виступає в якості самого досвідченого, найкращого управління

150. Яке, з наведених тверджень характеризує венчурну модель підприємництва?

- а) використання сучасних досліджень науки і науково – технічного прогресу, сучасних технологій
- б) зорієнтована на використання наявних ресурсних можливостей і технології
- в) постійне залучення нових ресурсів, сучасних технологій

151. Яке, з наведених тверджень характеризує інноваційну модель підприємництва?

- а) постійне залучення нових ресурсів, сучасних технологій
- б) зорієнтована на використання наявних ресурсних можливостей і технології
- в) використання сучасних досліджень науки і науково – технічного прогресу, сучасних технологій

152. Яке, з наведених тверджень характеризує кейнсіанську модель відношення держави і суспільства до підприємництва

- а) ринкове середовище, конкуренція саморегулюють усі економічні явища
- б) ринкові механізми саморегуляції потрібно доповнювати певним державним регулюванням
- в) держава виступає в якості самого досвідченого, найкращого управління

153. Яке, з наведених тверджень характеризує класичну модель

підприємництва?

- а) зорієнтована на використання наявних ресурсних можливостей і технологій
- б) постійне залучення нових ресурсів, сучасних технологій
- в) використання сучасних досліджень науки і науково – технічного прогресу, сучасних технологій

154. Який документ не потрібен для оформлення ліцензії юридичною особою:

- а) Заява
- б) копія свідоцтва про державну реєстрацію
- в) внесок в позабюджетні фонди органу влади
- г) установчі документи

155. Який документ характеризується, як цінний папір, який дає право брати участь в управлінні, розподіленні прибутку і розпродажу залишків майна в разі ліквідації товариства:

- а) Акції
- б) Облігації
- в) Ваучери

156. Який показник можна розрахувати як відношення всього капіталу підприємства до суми його активів; розміру втрат до величини власних коштів підприємства; очікування значення втрат до очікуваного значення доходу або прибутку:

- а) коефіцієнт ризику
- б) зону ризику
- в) частоту виникнення певного рівня витрат

157. Які акції гарантують виплату дивідендів незалежно від розмірі прибутку?

- а) Іменні
- б) На пред'явника
- в) Привілейовані
- г) Прості

158. Які Ви знаєте моделі відношення держави і суспільства до підприємництва

- а) класична, інноваційна, венчурна
- б) класична, кейнсіанська, патерналістична
- в) класична, інноваційна, кейнсіанська

159. Які Ви знаєте моделі підприємництва?

- а) класична, неокласична, постмодерна
- б) класична, патерналістична, неокласична
- в) класична, інноваційна, венчурна

160. Які документи фінансового розділу бізнес-плану є обов'язковими:

- а) Довідка про кредит
- б) Баланс підприємства
- в) Розрахунок про доходи та витрати
- г) Розрахунок про готівку

3. Теоретичні питання для самостійного вивчення дисципліни «Агробізнес та підприємництво»

1. Як ринковий механізм координує економічний вибір?
2. Поясніть стан ринкової рівноваги.
3. Що покладено в основу визначення типів ринкових структур?
4. Чим відрізняється монополія від монополістичної конкуренції?
5. Які види банків входять до банківської системи України?
6. Які угоди укладають на товарних біржах?
7. Дайте визначення прибутку і назвіть його основні функції.
8. Як змінювалися погляди економістів щодо поняття «підприємництво»? Сутність підприємництва в його сучасному розумінні?
9. Дайте визначення бізнесу і назвіть його ознаки.
10. Яка стратегія і тактика бізнесу?
11. Розкрийте зміст приватної власності як економічної основи бізнесу.
12. Як, на вашу думку, можна обмежити концентрацію влади в руках окремих людей та яка роль у цьому економічної основи бізнесу?
13. Яка відмінність між підприємництвом і бізнесом?
14. Розкрийте зміст підприємницького, споживчого, трудового та державного бізнесу.
15. Які ознаки підприємницького середовища?
16. Хто може бути суб'єктом підприємницької діяльності?
17. У чому полягає свобода підприємницької діяльності?
18. В якому порядку здійснюється реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності?
19. Охарактеризуйте приватну, державну та комунальну власність.
20. Яке місце посідає приватна власність у виробництві сільськогосподарської продукції?
21. Які перспективні форми сучасних сільськогосподарських підприємств?
22. Опишіть організаційно-економічні чинники підвищення ефективності функціонування агроформувань, створених на принципах поєднання власності та колективної організації праці.
23. Назвіть чинники спеціалізації та оптимального об'єднання галузей у посиленні підприємницької діяльності агроформувань.
24. Які принципи кооперації та інтеграції використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами?
25. Розкрийте організаційні та правові аспекти відносин орендарів і орендодавців.
26. За якими основними ознаками розрізняють організаційно-правові форми підприємництва?

27. Дайте характеристику правовим ознакам підприємництва.
28. Які фінансово-економічні ознаки підприємницьких структур?
29. Охарактеризуйте організаційно-правлінські ознаки підприємництва.
30. Назвіть основні організаційно-правові форми підприємницьких структур.
31. Дайте характеристику таким організаційним формам виробничого підприємства: одноосібне володіння, партнерство та корпорація.
32. Яка основна характеристика акціонерних товариств?
33. Які основні ознаки малого підприємництва?
34. Які організаційно-правові форми малих і середніх підприємств у сільському господарстві?
35. Назвіть переваги та недоліки малих форм господарювання.
36. Яка роль власника і менеджера у системі малих форм господарювання
37. Які ознаки притаманні людям, що вирішили зайнятися малим бізнесом?
38. У чому полягає мистецтво збуту готової продукції?
39. Як здійснюються вибір і планування кар'єри в бізнесі?
40. За якими критеріями визначають особисті якості й здібності підприємця?
41. Охарактеризуйте основні етичні критерії в бізнесі.
42. Розкрийте основні вимоги до культури в підприємстві.
43. Розкрийте суть ринкового середовища в агропромисловій сфері.
44. Від яких характеристик залежить вплив середовища на підприємство?
45. За допомогою яких показників можна провести аналіз чинників ринкового середовища?
46. Розкрийте суть показників конкурентоспроможності підприємства.
47. Які етапи та інструментарій діагностики стану підприємства у конкурентному (ринковому) середовищі?
48. Який метод використовують для визначення сили та характеру впливу кожного чинника ринкового середовища на підприємство?
49. Основні чинники невизначеності і ризику, її зв'язок із ризиком.
50. Охарактеризуйте сутність і зміст ризиків у підприємницькій діяльності.
51. Назвіть чинники та джерела підприємницького ризику. Класифікація ризиків.
52. Поняття зони ризику і коефіцієнта ризику. Характеристика зон ризику. Ідентифікація зон ризику в діяльності підприємства.
53. Розкрийте основні положення методу оцінки фінансової стійкості. Умови його застосування.
54. Сутність страхування ризику. Механізми зниження ризику.
55. Розподілення й об'єднання ризику як методи його зниження.
56. У чому полягає сутність диверсифікації ризику?

57. Хеджування ризику та резервування коштів як метод його зниження. Поняття ф'ючерсу й опціону.
58. Які основні чинники мотивації до підприємництва?
59. Які основні етапи розвитку підприємницької діяльності?
60. Розкрийте зміст установчих документів суб'єктів підприємництва.
61. Який порядок державної реєстрації суб'єктів підприємництва?
62. Який порядок формування статутного фонду суб'єктів підприємництва?
63. Як проводиться ліцензування підприємницької діяльності?
64. Яка основна сутність та призначення бізнес-плану?
65. Назвіть які основні завдання, функції та мета бізнес-плану?
66. У чому полягає бізнес-аналіз та які його складові?
67. Поясніть необхідність проведення фінансового аналізу та його зміст.
68. Дайте характеристику інформаційній базі під час бізнес-планування.
69. Назвіть основні вимоги до складання бізнес-плану.
70. Що таке податки та як їх класифікують?
71. Хто є платником податку на додану вартість? Які особи (юридичні чи фізичні) підлягають обов'язковій реєстрації платниками ПДВ?
72. Дайте визначення та перелічіть об'єкти оподаткування акцизним збором.
73. Який порядок обчислення акцизного збору? Охарактеризуйте класифікацію мита.
74. Як здійснюється організація бухгалтерського обліку на підприємстві?
75. Охарактеризуйте мету і завдання фінансового, управлінського і податкового обліку.
76. Форми фінансової звітності, порядок їх заповнення і терміни подання
77. Фіксований, єдиний і фіксований сільськогосподарський податки, випадки їх застосування і механізм справляння.
78. Сутність, завдання і значення аудиторської діяльності.
79. Які основні форми матеріально-технічного забезпечення АПК в ринкових умовах?
80. Що таке лізинг? Його види та роль у технічному переоснащенні сільського господарства.
81. Які основні принципи функціонування системи виробничого обслуговування сільськогосподарських товаровиробників та його види?
82. Назвіть основні шляхи удосконалення економічних взаємовідносин між обслуговуючими структурами та сільськогосподарськими товаровиробниками.
83. Які особливості оцінювання економічного ефекту від агробізнесу за різними підходами суб'єктів аналізу?
84. Які загальні показники використовують для оцінювання економічної ефективності малого, середнього та великого бізнесу на селі?

85. Якими показниками характеризується економічна ефективність використання ресурсів у агробізнесі?

86. Які показники економічної ефективності агробізнесу застосовують на макрорівні?

87. Назвіть показники економічної ефективності на селі, що використовують для оцінювання інвестиційних проектів.

88. Якими фінансовими показниками характеризується ліквідність та фінансову стійкість підприємства?

89. Назвіть основні показники оцінювання рентабельності та ділову активність підприємства?

90. Де практично використовують результати оцінок фінансового стану підприємства?

4. Практичні та ситуаційні завдання для самостійного виконання з дисципліни «Агробізнес та підприємництво»

1. Визначити плановий річний ресурс робочого часу і середньорічну чисельність працівників фермерського господарства за умови, що :

1) загальна посівна площа - 40 га;

2) питома вага культур у посівах, %:

люцерни - 10; гречки - 10; кукурудзи на зерно - 20; гороху - 10; пшениці -30; ярого ячменю з підсівом люцерни - 10; цукрового буряка - 10;

3) норми затрат праці на вирощування культур, люд.-годин на 1 га: пшениці – 28; кукурудзи – 35; гороху – 17; ячменю – 25; гречки – 19; буряку – 230; люцерни – 27.

2. На виготовлення пристрою підприємство витрачає основних матеріалів на суму 6200 грн, для закупки напівфабрикатів - 5200 грн. Вартість використаних відходів - 685 грн. Основна заробітна плата робітників по виготовленню пристрою - 1200 грн, сума амортизаційних відрахувань 1020 грн., плановий прибуток - 40%. Обчислити ціну цього пристрою.

3. У фермерському господарстві утримується 20 корів з середньорічним надоєм 27.5 ц молока.

За рік фермер реалізував 456,5 ц молока, з яких - 347 ц жирністю 3,7%по 281 грн. за 1 т базисної жирності (3,4%) молокозаводу, а 109,5 ц по ціні 630 грн за 1 т натуральної жирності на ринку.

Повна собівартість 1 ц молока склала 22,3 грн.

Необхідно:

1) розрахувати суму одержаної виручки, суму прибутку і рівень рентабельності виробництва молока;

2) визначити та обґрунтувати можливі шляхи підвищення ефективності виробництва молока у господарстві.

4. Фермерське господарство бере по договору оперативного лізингу

трактор МТЗ – 82 вартістю 72 тис. грн на термін 2 роки. Норма амортизаційних відрахувань складає – 10% річних, процентна ставка по кредиту складає 25%, процент комісійної винагороди лізингодавцю – 12%, додаткові послуги лізингодавця складають – 4 тис. грн, ставка ПДВ – 20%. Лізингові платежі сплачуються щоквартально 1-го числа 1-го місяця кожного кварталу. Розрахувати суму лізингових платежів за весь строк договору та графік уплати лізингових платежів.

5. Визначити ціну продажу продукції, що забезпечить отримання прибутку 1600 грн. на місяць.

Вихідні дані: - обсяг виробництва – 140 шт. за зміну;

- змінні витрати – 12 грн. за зміну;

- постійні витрати на місяць – 4500 грн.; - графік роботи – 5-ти денний робочий тиждень;

- акцизний збір – 7%.

6. Розрахуйте показники порівняльної економічної ефективності можливих варіантів поєднання галузей аграрного формування і встановити найбільш ефективний варіант.

Вихідні дані:

Показники	Варіанти		
	1	2	3
Площа сільгоспугідь, га	2730	2730	2730
Умовне поголів'я худоби та птиці, голів	825	730	590
Чисельність середньорічних працівників, чоловік	217	180	264
Витрати праці, люд.- годин	423500	396000	454700
Витрати виробництва, грн.	1078000	1525000	1230000
Вартість валової продукції, грн.	1365000	1400050	1211700
Прибуток, грн.	87000	188900	12300

7. Фірма закупила у зарубіжного партнера товар, вартість якого з доставкою складає 44 тис. доларів. Митний збір – 2000 доларів, ставка ввізного мита 30%, ставка акцизного збору – 15%. Визначити вартість товару з урахуванням ПДВ, якщо за валютним курсом Національного банку України, що діяв на момент здійснення угоди, 1 долар дорівнював 11,90 грн.

8. Приватне підприємство у поточному році планує реалізувати 120 т озимої пшениці, 85 т соняшнику, 150 т озимого ячменю.

Переробити 120 т муки, з яких 50 т на давальницьких умовах, 120 т кукурудзяної крупи, з яких на давальницьких умовах – 40 т.

Ціна 1 ц: соняшнику – 110 грн, озимої пшениці – 65 грн, озимого ячменю – 62 грн; 1 кг: муки – 1,50 грн, кукурудзяної крупи – 2,30 грн.

Визначити загальну суму виручки і частку продукції власного виробництва. Чи зможе підприємство стати платником фіксованого сільськогосподарського податку.

9. У приватного підприємця – фізичної особи працює за трудового угодою 7 працівника. Відповідно до виду підприємницької діяльності, якою займається підприємець, йому встановлена ставка фіксованого податку в сумі 85 грн на місяць. Визначити загальну суму фіксованого податку, яку повинен сплачувати даний підприємець щомісяця та за рік в цілому.

10. Комерційний банк здав у оренду підприємству устаткування вартістю 247500 грн. Термін угоди складає 2 роки, починаючи з 03 квітня. Орендна ставка відсотка становить 20% річних. Орендні платежі банк одержує один раз на квартал. Після завершення терміну оренди право власності на устаткування переходить орендарю.

Необхідно визначити суми орендних платежів та фінансового доходу, розподілити їх між відповідними звітними періодами.

11. Витрати на виробництво одного виробу підприємства складають 24,5 грн., з них вартість закупленої сировини – 6,3 грн. Підприємство планує отримати від реалізації одного виробу прибуток в 12 грн. Ставка акцизного збору – 22%.

Визначити ціну продажу товару на суму податку на додану вартість, що підлягає сплаті в бюджет, якщо обсяг продажу 6500 одиниць; а також суму акцизного збору.

12. Товариство з обмеженою відповідальністю «Орбіта» згідно з кредитним договором № 5 отримало в банку кредит у сумі 26 500 грн на термін з 10 липня по 5 листопада поточного року під 18% річних. Борг у сумі 26500 грн. було повернено у встановлений договором термін, а залишок заборгованості через відсутність достатніх грошових коштів підприємство збирається погасити 20 грудня.

Визначити суму, яку підприємство повинне сплатити 20 грудня, якщо кредит був пролонгований на цей термін. За пролонгованими кредитами стягується процентна ставка, вказана у договорі, підвищена на 4 процентних пункти.

Дайте відповідь на запитання:

1. Яким є механізм погашення кредиту?

2. Які штрафні санкції передбачає договір за прострочення погашення кредиту?

3. Яка черговість погашення заборгованості за кредитом?

Нарахувати штрафні відсотки за простроченим кредитом.

13. Сформулюйте ціль власного бізнесу, будуючи самотійно «дерево цілей». Напишіть коротке резюме на тему «Філософія підприємства, як концептуальна основа вдалої бізнес-практики», в якому повинні обґрунтувати: важливість і необхідність даного поняття, ваше бачення базової концепції свого бізнесу, спеціальну місію власного бізнесу.

14. Змінні витрати підприємства при завантаженні виробничих потужностей складають 14 тис. грн. на день. Виробнича потужність – 1960 шт. за день. Постійні витрати складають – 750 грн на тиждень. Підприємство працює за 5-денним робочим тижнем. Дослідження маркетологів показали, що при ціні товару в 8 грн попит на нього складе 2000 шт. за день, за ціни 9 грн – 1800 шт., у 10 грн – 1250 шт., у 11 грн - 1150 шт., у 12 грн – 1015 шт.

Визначити найбільш вигідну ціну продажу товару.

15. Визначте величину лізингових платежів, якщо вартість орендного обладнання — 220 тис. грн.; строк лізингового договору — 4 роки; лізинговий відсоток — 10%; внесок платежів здійснюється 3 рази на рік, а залишкова вартість обладнання становить 8%.

16. Якому типу ринкової стратегії ви надаєте перевагу при веденні свого бізнесу? Мотивовано обґрунтуйте свій вибір. Розробіть основи ринкової стратегії власного бізнесу, використовуючи публікації спеціалістів у сфері стратегічного планування, а також аналітичні

матеріали за даною проблемою.

17. ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТА ПАТЕНТУВАННЯ

* Що є ліцензією? Які види господарської діяльності підлягають ліцензуванню?

* Хто є відповідальним за оформлення і видачу ліцензії?

* Порядок оформлення ліцензії

* Сутність та необхідність отримання торгового патенту

* Основні реквізити торгового патенту

* Вартість торгового патенту

Завдання

1. Ознайомитись із заявкою на видання ліцензії, оформити відповідним чином.

2. Заповнити опис документів для отримання ліцензії.

18. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Завдання Студентам пропонується обрати підприємство, з його подальшим опрацюванням.

Визначити основні загальні економічні, правові засади та питання безпеки за наступним алгоритмом:

- * Перелічити закони, укази та інші нормативні акти, згідно яких діє дане підприємство;

- * Зазначити об'єкти суб'єкт даного підприємства. Які функції виконує?

- * Визначити основні напрями діяльності;

- * Перелічити наявність самостійного балансу, печатки, реєстраційний номер та інших реквізитів;

- * Роль політики у розвитку даного підприємства і надати власну точку зору на те чи інше становище;

- * Обґрунтувати *тактику і стратегію* підприємства – з наданням власних поглядів;

- * Проаналізувати економічне забезпечення діяльності підприємства у вигляді таблиці

Ознаки	Характеристика
Мета і спосіб її досягнення	
Опрацювання плану діяльності	
Ресурсне забезпечення	
Контроль за процесом втілення підприємницької ідеї	
Забезпечення економічної ефективності	

19. Акціонерне товариство зареєструвало емісію 15000 звичайних акцій, із яких 7000 було продано акціонерам, а залишок лишився непроданими. Через деякий час акціонерне товариство викупило 700 акцій у акціонерів.

Визначте дивіденд на акцію за умови, що чистий прибуток становить 2 700 000 грн.

20. Акціонерне товариство сплачує своїм акціонерам дивіденди у розмірі 12% річних від вартості акцій. Оголошено про збереження розміру дивіденду в поточному році. Поточна банківська ставка складає 36%. Номінальна вартість акції 340 грн.

Чому дорівнює ринкова ціна акція даного акціонерного товариства?

21. Визначити продуктивність праці і фонд оплати праці на підприємстві, а також середню оплату праці відрядників і почасових за минулий і звітний періоди, за таких умов:

1) У минулому періоді обсяг виробництва продукції по підприємству склав 18,5 млн.грн.

2) У звітному періоді обсяг виробництва продукції збільшився на 16%.

3) У минулому періоді чисельність відрядників становила 320 чоловік, а почасових 148 осіб.

4) У звітному періоді чисельність відрядників збільшилася на 8%, а почасових залишилася на тому ж рівні.

5) Оплата праці відрядників і почасових у звітному періоді збільшилася на 80% від величини продуктивності праці.

6) У минулому періоді оплата праці відрядників склала 1,9 млн.гр., а почасових - 1,1 млн.грн.

22. Використовуючи показники таблиці , визначити мінімальний допустимий обсяг виробництва зерна озимої пшениці, при якому підприємницький проект ще не приносить прибутку, але вже є беззбитковим (визначити точку беззбитковості виробництва).

Показники	Варіант		
	I	II	III
Очікувана урожайність, ц/га	42	47	53
Планова площа посіву, га	247	320	440
Умовно постійні витрати на 1 ц, грн.	6	4	2
Умовно змінні витрати на 1 ц, грн.	29	28	27
Ціна реалізації 1 ц, грн.	50	56	60

23. ЧИ ЗДАТНІ ВІ ЗАЙМАТИСЯ БІЗНЕСОМ.

1. Чи поводитесь Ви наодинці так, як тоді, коли за Вами спостерігають?
2. Чи вважаєте Ви себе здатним стати головою сім'ї?
3. Чи вважаєте Ви хитрість хорошою і корисною рисою?
4. Чи можете Ви розпочати розмову на вулиці з незнайомою людиною?
5. Чи знаєте Ви, який колір сьогодні в моді?
6. Чи їдете в транспорті без квитка, якщо забули вдома проїзний?
7. Чи заздрите успіху Ваших знайомих?
8. Чи звертаєтесь на «Ви» до Ваших старших за віком родичів?

9. Чи здатні Ви усно швидко обчислити скільки буде 3% від 3%?
10. Чи приходите вчасно у кіно?
11. Чи приходите вчасно на побачення?
12. Чи вважаєте за потрібне давати «чайові»?
13. Переживаєте, якщо Вас обрахували на 1 грн?
14. Чи пам'ятаєте дату народження свого вчителя?
15. Чи сідаєте у міському транспорті на будь – яке вільне місце?
16. Чи сідаєте в таксі тільки на заднє сидіння?
17. Чи любите робити записи у книгу скарг?
18. Чи вважаєте, що завжди достатньо лише одного попередження?
19. Чи знаєте, які грошові одиниці існували в Стародавньому Римі?
20. Чи зможете залишити валізу на вокзалі під наглядом зовсім незнайомої людини?

Повністю позитивна відповідь на кожне запитання дає 10 балів, повністю негативна – 0 балів. Проміжні відповіді оцінюються «на око» між 0 і 10 балами. Наприклад, якщо Ви з 10 своїх вчителів пам'ятаєте дату народження лише одного, відповідь – 1 бал. Якщо відповідь на яке – небудь питання для Вас є складною – 5 балів. Склавши всі Ваші бали, Ви звертаєтесь до ключа тесту.

120 – 200 балів – Ви вроджений бізнесмен. Якщо ви отримали ці бали в результаті підглядування у відповіді, вирахуйте 80 балів і орієнтуйтеся на новий результат.

110 – 119 балів – Ви володієте не всіма потрібними якостями бізнесмена, але у Вас є реальні шанси досягти успіху в бізнесі; деяку допомогу при цьому вам нададуть роздуми про причини втрати балів.

50 – 90 балів – видно, в бізнесмени Вам не вибитись, але судячи з усього, Ви правдива, порядна людина, у вас непоганий характер, так що не все втрачено в житті.

24. Ситуаційна задача

Як функції підприємництва поєднані з основними функціями підприємця? Побудуйте схему взаємозв'язку між функціями підприємництва та функціями підприємця.

25. Ситуаційна задача

ВАТ "Азов" є лідером у сфері проектування і виробництва машин та устаткування для багатьох галузей промисловості. За 2005—2007 рр. погіршилися показники виробництва продукції. Незалежні експерти здійснили детальне обстеження, що дало змогу встановити "слабке місце" в загальному ланцюзі

процесу виробництва. Виявилось, що значно зменшилася ефективність праці робітників відділу постачання.

Після призначення на посаду керівника відділу кваліфікованого інженера-спеціаліста значно збільшилася плінність кадрів, у колективі немає взаєморозуміння, часто виникають конфлікти і сварки, унаслідок чого працівники відділу не можуть вести справи разом. Авторитарний керівник, який не зміг завоювати прихильність персоналу, не підтримує ініціативи підлеглих, усі питання вирішує самостійно, незалежно від його компетентності. Крім того, працівники відділу виконують однакові обов'язки, а заробітну плату отримують різну. Незадоволення умовами праці призводить до невиконання планів, затримки постачань, зменшення показників виробництва.

Ситуація, що склалася у відділі постачання, потребує негайних заходів, спрямованих на поліпшення критичного становища.

Завдання

1. Проаналізуйте ситуацію, яка склалася у відділі постачання.
2. Сформулюйте основні проблеми відділу та причини їх виникнення.
3. Запропонуйте керівництву підприємства конкретні заходи щодо покращання ситуації відділу й оберіть з них першочергові.

3. У практиці менеджменту відомі два головні способи керівництва людьми: шляхом прямого використання влади або відмови від неї. Який зі способів управління співробітниками фірми ви вважаєте доцільним: наказувати або радитися з підлеглими, як ефективніше вирішити ту або іншу проблему? Вибір обґрунтуйте.

26. Ситуаційна задача

Побудуйте схему, за якою визначте загальні та особливі (специфічні) риси понять "підприємець", "власник", "господар", "новатор".

27. Ситуаційна задача

Ви — директор мережі супермаркетів "Яблучко". Ваші супермаркети працюють дуже добре: виконують план продажу товарів (іноді навіть перевиконують), не виникає проблем у колективі, є гарні відгуки від постачальників та покупців. Лише один із супермаркетів постійно не виконує поставлені завдання, спостерігається велика плінність кадрів, зменшується обсяг продажу, надходять скарги щодо обслуговування покупців. Потрібно виявити основні проблеми у діяльності супермаркету, запропонувати заходи щодо їх розв'язання, а також проаналізувати й оцінити наслідки цих рішень.

Завдання

Виберіть із запропонованих рішень п'ять варіантів і розташуйте їх за пріоритетами. Вибір обґрунтуйте:

Альтернативні варіанти розв'язання проблем у діяльності супермаркету

Заходи

Оцінка заходів

1. Закрити супермаркет, а приміщення здати в оренду
2. Звільнити головного менеджера і найняти молодого спеціаліста
3. Перевести більш досвідченого менеджера з іншого супермаркету, який належить вам
4. Виявити в супермаркеті працівників-ініціаторів будь-яких сумнівних заходів і звільнити їх
5. Поставити питання про стан дисципліни і ставлення до праці в супермаркеті на загальних зборах
6. Поліпшити систему матеріального та морального заохочення, виділити додатковий преміальний фонд
7. Провести заходи, спрямовані на реорганізацію внутрішнього середовища
8. Провести для колективу супермаркету семінар з організації праці й управління персоналом
9. Направити менеджера супермаркету на курси підвищення кваліфікації керуючих кадрів
10. Збільшити витрати на рекламу саме цього супермаркету
11. Ввести накопичувальні дисконтні картки для постійних покупців
12. Здійснити низку рекламних акцій товарів, які можна придбати в цьому супермаркеті
13. Обладнати місце для паркування автомобілів клієнтів біля супермаркету

28. Ситуаційна задача

Якого розміру, на Ваш погляд, має бути підприємство, що виробляє автомобілі, меблі, зошити, комп'ютери, взуття, побутову техніку, й чому?

29. Ситуаційна задача

У чому полягає сутність підприємця? Наведіть приклади випадків, коли інтереси підприємців суперечать інтересам суспільства. Яким чином можна розв'язати цю суперечність?

30. Ситуаційна задача

Визначте найбільш важливі ділові якості (характерні риси) особливості цивілізованого підприємця. Які із зазначених характерних рис відповідають сучасному українському підприємцю? У чому полягають основні перешкоди для формування ділових якостей особистості українського підприємця? Наведіть конкретні приклади.

5. Питання до підсумкового контролю знань (заліку) з дисципліни «Агробізнес та підприємництво»

1. Як ринковий механізм координує економічний вибір?
2. Як змінювалися погляди економістів щодо поняття «підприємництво»? Сутність підприємництва в його сучасному розумінні?
3. Дайте визначення бізнесу і назвіть його ознаки.
4. Яка стратегія і тактика бізнесу?
5. Розкрийте зміст приватної власності як економічної основи бізнесу.
6. Яка відмінність між підприємництвом і бізнесом?
7. Розкрийте зміст підприємницького, споживчого, трудового та державного бізнесу.
8. Які ознаки підприємницького середовища?
9. У чому полягає свобода підприємницької діяльності?
10. В якому порядку здійснюється реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності?
11. Охарактеризуйте приватну, державну та комунальну власність.
12. Яке місце посідає приватна власність у виробництві сільськогосподарської продукції?
13. Які перспективні форми сучасних сільськогосподарських підприємств?
14. Опишіть організаційно-економічні чинники підвищення ефективності функціонування агроформувань, створених на принципах поєднання власності та колективної організації праці.
15. Назвіть чинники спеціалізації та оптимального об'єднання галузей у посиленні підприємницької діяльності агроформувань.
16. Які принципи кооперації та інтеграції використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами?
17. Розкрийте організаційні та правові аспекти відносин орендарів і орендодавців.
18. За якими основними ознаками розрізняють організаційно-правові форми підприємництва?
19. Дайте характеристику правовим ознакам підприємництва.
20. Які основні ознаки акціонерних товариств?
21. Які основні ознаки малого підприємництва?
22. Назвіть переваги та недоліки малих форм господарювання.
23. У чому полягає мистецтво збуту готової продукції?
24. Як здійснюються вибір і планування кар'єри в бізнесі?
25. За якими критеріями визначають особисті якості й здібності підприємця?
26. Охарактеризуйте основні етичні критерії в бізнесі.
27. Розкрийте основні вимоги до культури в підприємстві.
28. Розкрийте суть ринкового середовища в агропромисловій сфері.
29. Від яких характеристик залежить вплив середовища на підприємство?
30. Розкрийте суть показників конкурентоспроможності підприємства.
31. Охарактеризуйте сутність і зміст ризиків у підприємницькій діяльності.
32. Назвіть чинники та джерела підприємницького ризику. Класифікація ризиків.

33. Розкрийте основні положення методу оцінки фінансової стійкості. Умови його застосування.

34. Сутність страхування ризику. Механізми зниження ризику.

35. Розподілення й об'єднання ризику як методи його зниження.

36. У чому полягає сутність диверсифікації ризику?

37. Які основні чинники мотивації до підприємництва?

38. Які основні етапи розвитку підприємницької діяльності?

39. Розкрийте зміст установчих документів суб'єктів підприємництва.

40. Який порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності?

41. Який порядок формування статутного фонду суб'єктів підприємницької діяльності?

42. Як проводиться ліцензування підприємницької діяльності?

43. Яка основна сутність та призначення бізнес-плану?

44. Назвіть які основні завдання, функції та мета бізнес-плану?

45. У чому полягає бізнес-аналіз та які його складові?

46. Назвіть основні вимоги до складання бізнес-плану.

47. Що таке податки та як їх класифікують?

48. Дайте визначення та перелічіть об'єкти оподаткування акцизним збором.

49. Форми фінансової звітності, порядок їх заповнення і терміни подання

50. Які основні форми матеріально-технічного забезпечення АПК в ринкових умовах?

51. Що таке лізинг? Його види та роль у технічному переоснащенні сільського господарства.

52. Які основні принципи функціонування системи виробничого обслуговування сільськогосподарських товаровиробників та його види?

53. Назвіть основні шляхи удосконалення економічних взаємовідносин між обслуговуючими структурами та сільськогосподарськими товаровиробниками.

54. Які особливості оцінювання економічного ефекту від агробізнесу за різними підходами суб'єктів аналізу?

55. Які загальні показники використовують для оцінювання економічної ефективності малого, середнього та великого бізнесу на селі?

56. Якими показниками характеризується економічна ефективність використання ресурсів у агробізнесі?

57. Які показники економічної ефективності агробізнесу застосовують на макрорівні?

58. Назвіть показники економічної ефективності на селі, що використовують для оцінювання інвестиційних проєктів.

59. Якими фінансовими показниками характеризується ліквідність та фінансову стійкість підприємства?

60. Назвіть основні показники оцінювання рентабельності та ділову активність підприємства?

Список рекомендованої літератури

1. Господарський кодекс України; Верховна Рада України : Кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>.
2. Конституція України: Основний Закон України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30.
3. Господарський кодекс України // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 18 - 22.
4. Закон України «Про товарну біржу» від 10.12.91 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 10.
5. Закон України «Про цінні папери і фондову біржу» від 18.06.91 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 38.
6. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 22.04.93 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1993. — № 23.
7. Закон України «Про захист прав споживача» 12.05.91 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 11.
8. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 р. № 742-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 29.
9. Закон України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» від 23.03.96 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 20.
10. Закон України «Про селянське (фермерське) господарство» від 20.12.91 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1992. — № 14
11. Закон України «Про страхування» від 07.03.96 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 18.
12. Закон України «Про фермерське господарство» від 19.06.2003 р. № 943-IV // Відомості Верховної Ради України. — 2003. — № 45.
13. Указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки» від 03.12.99 р. // Інформаційний тижневик.2000. — № 7.
14. Указ Президента України «Про державну підтримку малого підприємництва» від 12.05.98 р. // Офіційний вісник України. — 1998. — № 19.
15. Указ Президента України «Про усунення обмежень, що стримують розвиток підприємницької діяльності» від 03.02.98 р. // Офіційний вісник України. — 1998. №5
16. Указ Президента України «Про лібералізацію підприємницької діяльності та державну підтримку підприємництва» від 12.05.2005 р. № 779 // Офіційний вісник України. — 2005. — № 49.

17. Указ Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 9 грудня 2005 р. «Про стан агропромислового комплексу та заходи щодо забезпечення продовольчої безпеки України» від 28.12.2005 р. № 1861 // Офіційний вісник України. — 2005. — № 52.

18. Глущенко Е. В. Основы предпринимательства: учеб. пособие / Е. В. Глущенко, А. И. Капцев. — М.: Вестник, 1996. — 336 с.

19. Іванюта С. М. Підприємництво і бізнес-культура: навч. посібник / С. М. Іванюта, В. Ф. Іванюта. — К.: Центр навчальної літератури, 2007. — 288 с.

20. Ільчук М.М. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. — К.: Вища освіта, 2006

21. Менеджмент для магістрів: підручник: у 2 т. / за ред. О. Ф. Балацького, О. М. Теліженка. — Суми: ВТД “Університетська книга”, 2011.

22. Мочерний С. В. Основы підприємницької діяльності: навч. посібник / С. В. Мочерний, О. А. Устенко, С. І. Чоботар. — К.: ВЦ «Академія», 2005. — 280 с.

23. Шваб Л. І. Основы підприємництва: навч. посібник / Л. І. Шваб. — К.: Каравела, 2006. — 344 с.

24. Варналій З. С. Основы підприємництва: навч. посібник / З. С. Варналій. — 3-тє вид., випр. і доп. — К.: Знання-Прес, 2006. — 305 с.

25. Економіка підприємства : підручник / М. Г. Грещак, В. М. Колот, А. П. Наливайко та ін.; за заг. ред. С. Ф. Покропівного. — 2-ге вид. — К.: КНЕУ, 2001. — 528 с.

26. Сизоненко В. О. Сучасне підприємництво: довідник / В. О. Сизоненко. — К.: Знання, 2003. — 379 с.

27. Скібіцька Л. І. Менеджмент підприємницької діяльності. Книга 1. Організація бізнесу: навч. посібник / Л. І. Скібіцька, О. М. Скібіцький. — К.: Кондор, 2009. — 896 с.

28. Федоренко В.Г., Діденко О.М., Руженський М.М., Іткін О.Ф. Політична економія: Підручник / За науковою ред. доктора економ. наук проф. В.Г. Федоренка. — К.: Алерта, 2008. — 487 с.

29. Організація бізнесу. Менеджмент підприємницької діяльності : навч. посіб. / О. М. Скібіцький, В. В. Матвеев, Л. І. Скібіцька. — К.: Кондор, 2011. — 912 с.

30. Політична економія : Навч. посібник / К.Т. Кривенко, В.С. Савчук, О.О. Беляєв та ін.; За ред. д-ра екон. наук, проф. К. Т. Кривенка. — К.: КНЕУ, 2001. — 508 с.

31. Основы бізнесу. Практичний курс (збірник вправ, задач, тестів та ситуаційних завдань): Навч. посіб. / За ред. В. Р. Кучеренка. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 176 с.

Навчальне видання

АГРОБІЗНЕС ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

Методичні рекомендації

Укладач: **Карєба** Марина Іванівна

Формат 60x84/16

Папір друк. 652/142. Друк офсетний. Ум. друк. арк.

Обл.—вид. арк.

Тираж 25 прим. Зам. №

Надруковано у видавничому відділі Миколаївського національного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 44901 від 20.02.2013 р.